

STOP PESTEN !
Stand up & Speak out

Pestprotocol

1. Doel van dit pestprotocol

“ Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”

We hebben regels en afspraken. Deze zijn zichtbaar voor iedereen in onze school. Als er zich ongewenste situaties voordoen, kunnen kinderen en volwassenen elkaar hier op aanspreken.

Door elkaar te steunen en respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

In dit pestprotocol wordt het begrip pesten verduidelijkt; geven we aan hoe we het pestgedrag zoveel mogelijk proberen te voorkomen; en komen we door middel van een stappenplan tot een gestructureerde aanpak van het probleem.

Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL

STOP PESTEN!

Stand up & Speak out

2. Het probleem dat pesten heet

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Hoe gaan wij als leerkrachten en leerlingen daarmee om?

- In de groepen worden dagelijks vormende elementen als respect, aandacht en zorg binnen de verhalen of opdrachten van de methode Trefwoord aan de orde gesteld en toegepast.
- Er wordt gewerkt met lessen uit 'Leefstijl'. Hiermee willen we leerlingen bewust maken van de manier van omgang met elkaar en het aanleren van sociale vaardigheden.
- In de relatie tussen kind en leerkracht en kinderen onderling zijn de volgende omgangsnormen van belang:
  - Hij/zij geeft veel positieve feedback, vertrouwen en verwacht veel van de kinderen.
  - De kinderen worden zoveel mogelijk gezien als autonome individuen die veel zelfstandig kunnen werken, mee kunnen denken, zelfstandig problemen kunnen oplossen en initiatieven kunnen nemen
- Er wordt gewerkt aan een optimale relatie tussen leerkrachten, tussen kinderen en tussen leerkracht en kind. Er wordt daarin gestreefd naar open communicatie zonder vooroordelen
- De leerkracht is in zijn houding open en waardierend. Hij/ zij luistert aandachtig en effectief. Daarnaast is zijn/haar gedrag corrigerend en lerend.
- De leerlingen bekend maken met MEDIATION en het aanstellen van leerlingmediators in de groepen 6, 7, 8(deze leerlingen krijgen een interne opleiding over conflicthantering en het stellen van de juiste vragen)
- De leerkracht is alert, zowel in de groep als buiten de groep.
- Preventief optreden tegen gedrag dat uit de hand dreigt te lopen in de groep en/of plein d.m.v. aanwijzingen (mediation) en het maken van afspraken over onaanvaardbaar gedrag.

STOP PESTEN!

Stand up & Speak out

Mediation

Ieder jaar worden er aan de gehele groep 6 mediationlessen gegeven. Na deze lessen worden er vier leerlingen uit groep 6, opgeleid tot leerling mediator op onze school. Zij zijn na een aantal klassikale lessen genomineerd door hun klasgenoten. Deze "nieuwe" kinderen leren conflicten te hanteren zonder daarbij zelf een oplossing te geven. De oplossing ligt na een conflict namelijk altijd bij die leerlingen zelf. Ze leren actief te luisteren en de juiste vragen te stellen. De mediators uit de groepen 7 en 8 krijgen jaarlijks herhalingslessen. Mediation wordt door twee leerling mediators gedaan en begint altijd met het volgende:

*Regels afspreken.

*Het verhaal laten vertellen (feiten)

*Wat is het gevoel daarbij?

*Wat is belangrijk voor je?

*Samenvatten.

*Oplossingen laten bedenken door beide partijen.

*De afspraken worden opgeschreven.

(Op deze manier wordt altijd gecontroleerd of de gemaakte afspraken zijn nagekomen.)

In de onder-/middenbouw wordt de mediation als volgt aangeboden

wat zijn de basisregels?

hoe ga je er mee om?

wie is de mediator?	eigen leerkracht (vertrouwd en veilig)
afkoelen	kies een rustige vaste plek in lokaal of (tijdens 't buiten spelen) op het plein!
<i>waar?</i>	maak er een "fijne plek" van, symboliseer deze d.m.v. (emotie)platen aan de wand!
afspraken maken	
<i>luisteren</i>	om de beurt praten niet schelden
<i>emotie benoemen</i>	evt. em☺tiekaartjes gebruiken!
<i>zelfbeheersing</i>	niet aan elkaar zitten
eigen verhaal vertellen	Om de beurt vertellen wat er is gebeurd
<i>gevoel benoemen</i>	"...ik zie dat je verdrietig (boos, bang,...) bent, wil je er iets over zeggen?" lukt het niet met zoveel woorden dan: em☺tiekaartjes gebruiken! *groep 1 en 2 basisemoties gebruiken *emoties verder uitbouwen (teleurstelling, jaloezie, alleen, tevreden,...)
<i>Wat wil je wel/ wat wil je niet? (benoemen)</i>	ik-boodschappen hoe gaat dit verder? wat zou jij willen?
<i>oplossingen</i>	de kinderen krijgen de gelegenheid om een oplossing te bedenken
<i>afronding</i>	vraag: "kunnen jullie weer samen spelen?" ook hier kunnen de ☺☺☺plaatjes gebruikt worden met bijvoorbeeld een "tevreden" uitdrukking!!
<i>evaluatie</i>	kom er later nog een keer op terug en vraag of het goed gaat!!

Signalen van pesterijen kunnen onder andere zijn:

- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- cyberpesten (structureel negatief uitlaten over een ander op de pc/mobiel)
- iemand altijd benoemen met de bijnaam, nooit bij eigen naam
- bezittingen vernielen of afpakken
- beledigen

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden

STOP PESTEN!

Stand up & Speak out

3. Voorwaarden waar we met elkaar aan moeten voldoen.

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. (zie hoofdstuk 5 en 6)

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld.
Op de Tarissing is dit juf Willy Boonstra.

STOP PESTEN!

Stand up & Speak out

4. regels op de Tarissing

De centrale regels op school hangen zichtbaar in verschillende ruimtes.
De leerkrachten en leerlingen maken voor in de groep aparte afspraken.

WE MOETEN ONS OP SCHOOL VEILIG VOELEN!

We denken om elkaar

WE HOUDEN DE SCHOOL NETJES.

We ruimen onze spullen op en zijn voorzichtig met materialen.

WE HEBBEN RESPECT VOORELKAAR!

IN ONZE SCHOOL KUN JE RUSTIG WERKEN!

We proberen elkaar niet te storen maar zijn wel bereid om te helpen.

STOP PESTEN!

Stand up & Speak out

5. aanpak van de ruzies en pestgedrag in 9 stappen

STAP 1:

Er eerst zelf of samen uitkomen.

STAP 2:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt, wordt er door de leerlingen een leerlingmediator ingeschakeld.

STAP 3:

De mediator brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen. Daaruit ontstaan vervolgspraken.

STAP 4:

Is het probleem te groot dan wordt de mediatorcoach (juf Willy) ingeschakeld.

Bij iedere 'ruzie' melding wordt er door de groepsleerkracht een notitie gemaakt in het leerlingdossier, bij zowel de gepeste leerling als de pester.

Ouders worden op de hoogte gebracht over de situatie; komen tot een oplossing op school door het stellen van sancties en vaststellen van een termijn van 4 weken. Dit wordt door de leerkracht vastgelegd in het dossier.

leerkracht kiest uit onderstaande opties

- afname privileges en belonen van goed gedrag.
- Door gesprek: bewustwording wat hij/zij het gepeste kind aandoet.

Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Stap 5:

Wederom een gesprek met de ouders, als voorgaande sancties op niets uitlopen. De mede werking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in notities in leerlingdossier.

Stap 6:

Een evaluatie gesprek met de ouders. Is er nog steeds sprake van pestgedrag dan volgt stap 7

Stap 7:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Stap 8:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 9:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

STOP PESTEN!

Stand up & Speak out

6. Begeleiding van de gepeste leerling en de pester.

Begeleiding van de gepeste leerling

• Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
• Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
• Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
• Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
• Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
• Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
• Sterke kanten van de leerling benadrukken
• Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt
• Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
• Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
• Zoeken van een sport of club: waar het kind kan ervaren dat contact met anderen kinderen wel leuk kan zijn!!

Begeleiding van de pester

• Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
• Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
• Excuses aan laten bieden
• In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
• Pesten is verboden in en om de school, wij houden ons aan deze regel. Straffen als het kind wel pest, belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
• Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
• Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
• Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
• Inschakelen van hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

* Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

Een problematische thuisituatie

Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)

Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt

Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

STOP PESTEN!

Stand up & Speak out

7. ADVIEZEN aan de OUDERS van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

- Neem het probleem serieus
- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.